

LEVENT VADİSİNİN (AKÇADAĞ- MALATYA) JEOPARK ENVANTER ÇALIŞMASI

Yıldırım Güngör¹, Levent İskenderoğlu², Direnç Azaz¹, Bayram Güngör²

¹ Jeoloji Mühendisliği Bölümü, İstanbul Üniversitesi, 34320, Avcılar, İstanbul

² Malatya Valiliği Koruma, Uygulama ve Denetim Bürosu
(gungory@istanbul.edu.tr)

ÖZ

Malatya ili Akçadağ ilçesi Levent bucağı sınırları içinde kalan bölgede yapılan “Levent Vadisi Jeopark Envanter Çalışması”nın amacı; Levent Vadisi içinde bulunan mağaraların tek incelenmesi, vadi içinde ve vadiye komşu alanlarda jeosit nitelikli jeolojik oluşumların saptanması ve envanterlerinin çıkarılmasıdır.

Malatya'nın Akçadağ ilçesi sınırları içinde kalan Levent Vadisi ve civarında Üst Kretase–Pliyosen yaş aralığında çeşitli litostratigrafi birimleri yüzelemektedir. Mağaralar buradaki killi kireçtaşlarındadır ve doğal süreçlerle oluşmuştur. Vadiyi kesen ana faya dik gelen fayların geliştirdiği çatlak sistemleri üzerinde oluşan bu karstik mağaraların neredeyse tümü daha sonra vadide yaşayan insanlar tarafından kullanılmış ve yeniden şekillendirilmiştir. Özellikle Yığılıçakıl tepe eteklerindeki ikiz mağaralar, bu tepenin doğusunda yer alan büyük setin kaya duvarlarında bulunan teraslı mağara, tapınak ve Karanlık mağara, Şekilce mahallesinin batısındaki yamaçta bulunan büyük mağara ve üçüz mağara, Levent'in batısında yer alan Kolköy mağaraları ve kuzeyinde yer alan Küçükkürne mağaraları buna örneklerdir. Bu mağaraların oluşumu ve içlerindeki yerleşimlerin zamanına ilişkin veri yoktur. Ancak Malatya civarındaki eski yerleşimlere bakıldığında mağaralarda yerleşimin Paleolitiğe kadar gidebileceği düşünülmektedir. Bu vadide yapılan çalışma sonunda bu bildiride Arkeojeosit kavramı da tartışmaya açılmıştır.

Yapılan çalışmalarla 26 adet Jeosit ve Arkeojeosit saptanmış, yürüyüş rotaları haritalanmış, mağaraların iç alanları ve yükseklikleri ölçülmüştür. Levent Vadisi ve civarının jeopark özellikleri dışında, barındırdığı arkeolojik öğelerle birlikte önemli bir “Dünya Mirası” konumundadır.

Anahtar Kelimeler: Jeolojik miras, jeopark, jeosit, jeosit, Levent Vadisi

GEPARK INVENTORY STUDY OF LEVENT VALLEY (AKÇADAĞ- MALATYA)

Yıldırım Güngör¹, Levent İskenderoğlu², Direnç Azaz¹, Bayram Güngör²
¹Jeoloji Mühendisliği Bölümü, İstanbul Üniversitesi, 34320, Avcılar, İstanbul, Turkey
²Malatya Valiliği Koruma, Uygulama ve Denetim Bürosu
(gungory@istanbul.edu.tr)

ABSTRACT

The purpose of “Levent Valley Jeopark Inventory Study” which will be held at Levent village, Akçadağ, Malatya is to study and create and inventory of the jeosit structures both within and around the valley and each cave in the valley

Both within Levent Valley and the surrounding area Litostragripic units which belongs to Kretase–Pliyosen age period are visible on the surface. The caves are clay limestone and developed naturally. Almost all the caves which was formed as a result of the fault lines cutting through the valley and vertical to the main fault line was used by people and reshaped on purpose,

Especially twin caves at the skirts of Yığılıcakıl hill, caves located on the rock walls south of Yığılıcakıl hill, the Temple Cave, The Dark Cave, The Large Cave at west of Şekilce town, The Triple Caves, Kolköy caves west of Levent town, and Küçükürne Caves North of Levent are good examples of human-geology relation. There no information about the period when people lived in the valley, and when the first caves were digged. But based on surrounding settlements, these settlements could be back to Paleolithic period. As result of the studies in this valley, the term Archeo-jeosit is proposed for discussion.

As a result of the studies 26 Jeosit and Archeo-jeosit were identified. Trail paths were documented on maps, height and area of the caves were measured. Levent Valley and surrounding area is positioned as a World Heritag not only as a Jeopark but also, as an archeological site

Keywords: Geological heritage, jeopark, jeosit, Levent Valley,